POTOPIS – PREKO HRVAŠKE IN SRBIJE V SEVERNO MAKEDONIJO, GRČIJO IN ALBANIJO

V tem letnem času (druga polovica Maja in v prvih nekaj dneh Junija) praktično še nikoli nisva odšla na osrednji dopust. Razlog je vedno bila najina služba ali še prej šola najinega sina. Pa saj to zgodbo tako ali tako večina med vami pozna.

Sedaj, ko sva oba upokojena, sin pa je že zdavnaj samostojen, sva dočakala čas, ko sva lahko prav ta čas odšla z avtodomom na dopust. Seveda gre za čas, ko še ni tako imenovane visoke sezone, cene so nižje, temperature pa še ne tako visoke, da jih lahko prenašamo tudi upokojenci. Najpomembnejši razlog za obisk Severne Makedonije, Grčije in Albanije pa je seveda ta, da v teh državah z avtodomom še nisva dopustovala. Ko to piševa še nisva čisto sigurna, da bova Albanijo obiskala ali ne, a potrudila se bova, da jo vsaj za dan ali dva obiščeva.

Je pa to potovanje kar malo drugačno, kot so bila najina potovanja po državah Zahodne Evrope. Saj veste, na državne meje, carine in različne denarne valute smo že skoraj pozabili. Tokrat ne bo tako, na tej poti naju čaka prav to.

1. DAN - NA POT DO BEOGRADA

Od doma sva se odpravila v četrtek 16. 05. 2024 ob 09.30 uri. Pot naju je vodila od doma, v okolici Šmarja pri Jelšah, preko mejnega prehoda Dobovec, do avtoceste Maribor – Zagreb. Pred tem sva se ustavila še v trgovini da sva nakupila nekaj povsem svežega sadja. Vse ostalo sva v avtodom nanosila že dan ali dva pred začetkom potovanja. Pred nama je bilo 475 kilometrov vožnje, najin cilj pa je bil »Kamp Dunav« v Beogradu (N:44.87859; E:20.35438). Vožnja po avtocesti mimo Zagreba je potekala običajno in brez težav.

Sicer pa je avtocesta Zagreb – Beograd v precej slabem stanju, zlasti na hrvaškem delu, kjer so številne poškodbe avtoceste, ki jih sicer na več delih popravljajo, tako da sva imela kar več dolgih kilometrov vožnje po enem delu avtoceste. Avtocesta na srbski strani je veliko boljša, praktično brez poškodb a sva naletela na močan veter v najino vetrobransko steklo, zato sva vožnjo precej upočasnila, saj je veter najin avtodom premikal levo desno tudi za kakih 20 do 30 centimetrov.

Ustavljala se nisva kaj dosti, dejansko le na zadnji bencinski črpalki pred mejo med Hrvaško in Srbijo. Razlog je bil zelo praktične narave, cena diesla na Hrvaškem je bila 1,41 evra v Srbiji pa 1,75 evra. Mejo sva prestopila v Lipovcu (Hrvaška) oziroma Batrovci (Srbija). Tu naju je čakala tako carinska kot policijska kontrola. Kolona tovornjakov pred mejo je bila kar nekaj kilometrska. Tudi midva sva za prestop meje čakala slabo uro. Po dolgih letih sva doživela to, da je

srbska policija v najin potni list dala žig, tega res nisva doživela že zelo dogo. Pa tisto znamenito vprašanje, ki smo ga doživljali v nekdanji skupni državi »imate šta za prijaviti« (imate kaj za prijaviti). Vsega tega seveda nisva več vajena.

V »Kamp Dunav« (N:44.87859; E:20.35438) sva prispela ob 17.40 uri, pot torej ni trajala 5 ur in 7 minut ampak 8 ur. V tem kampu sva bila že leta 2013, ko sva bila v Črni gori in sva se na poti domov ustavila prav tukaj. Takrat je bil to edini kamp v Beogradu, danes je menda še eden nižje Beograda v smeri Niša, a večina avtodomarjev se ustavi prav tukaj. V teh letih se tukaj ni kaj dosti spremenilo, pohvaliti pa morava povsem nove sanitarije, ki so lahko za vzgled mnogim, tudi v Zahodni Evropi ali pri nas.

Danes sva prevozila 501 kilometer, a vožnja ni trajala 5 ur in 7 minut ampak skoraj 8 ur. Povprečna poraba goriva je bila 10,2 litra na 100 kilometrov, kar je za naju in ta avtodom absolutni rekord. Voziva namreč med 90 in 95 kilometri na uro, a tako visoka poraba goriva je logična, saj je velik del poti med Zagrebom in Beogradom pihal veter v nasprotni smeri najine vožnje.

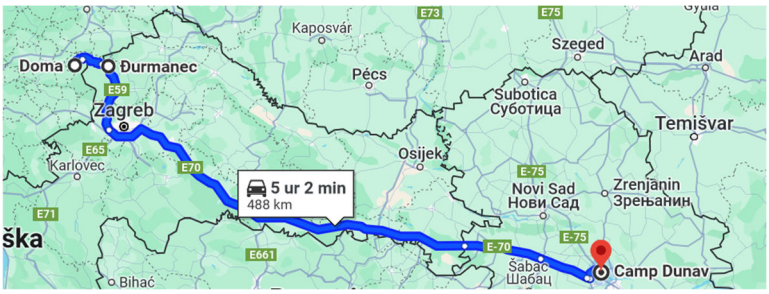

Današnja pot.

Še nekaj slik, danes le ena.

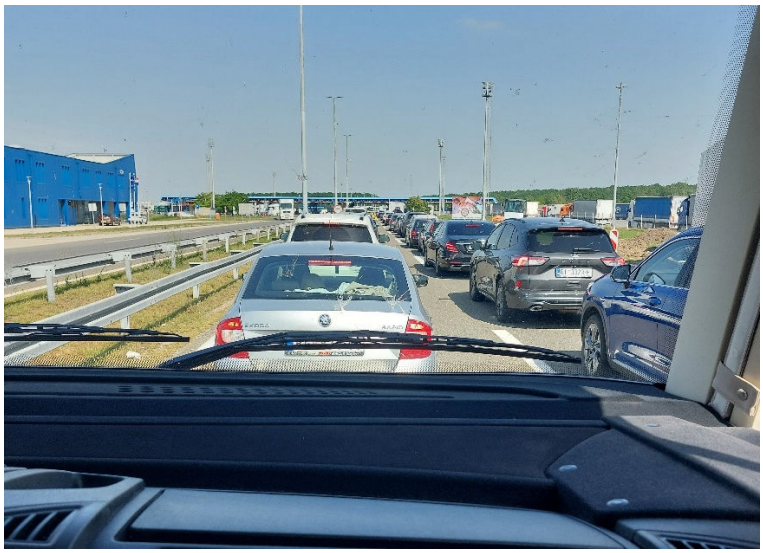

Na meji med Hrvaško in Srbijo.

2. DAN – NA POT DO SEVERNE MAKEDONIJE

Noč ni bila taka, kot sva si želela. Po dolgih urah vožnje se človeku seveda prileže globok spanec. Toda veter je bil tisti, ki nama je to preprečil. Na trenutke sva imela občutek, da sva na kaki stari barki, ki se nekontrolirano ziba na razburkanem morju. Svoje pa je naredila tudi veja bližnjega drevesa, ki je ob močnejšem vetru udarjala po strehi najinega avtodoma. No, vejo sva odlomila, vetra se pač ne da preprečiti, zato sva se zbudila precej nenaspana.

Kamp sva ob 09.00 zapustila in plačala 3,020 srbskih dinarjev, kar je 25,78 evrov, na spletu je sicer nižja cena. Najprej sva se dogovorila, da ne greva skozi center Beograda ampak po obvoznici, toda ugotovila sva, da to precej podaljša najino načrtovano pot, zato sva ta načrt opustila in se odpeljala skozi središče Beograda proti jugu. Najin današnji cilj je »Winary Popova Kula« v kraju »Demir Kapija« v Severni Makedoniji (N:41.410511; E:22.226075).

Avtocesta med Beogradom in Nišem je bila zgrajena približno takrat kot avtocesta med Vrhniko in Postojno, zato je precej vijugasta in seveda tudi dotrajana, saj je stara več kot 50 let. Veter je bil močan in vožnja je bila naporna. Pri Nišu pa se začne praktično nova avtocesta, ki vodi do meje s Severno Makedonijo. Ob avtocesti je bilo veliko starih in opuščenih počivališč z restavracijami, ki ne dajejo lepega videza, a tudi novih počivališč z restavracijami je kar precej.

Avtocesta do Niša je precej obremenjena, zlasti s tovornjaki iz Bolgarije in Turčije, ki pa vsi pri Nišu zavijejo proti vzhodu in avtocesta do meje s Severno Makedonijo je praktično prazna in zelo udobna za vožnjo. Avtodomi ali počitniške prikolice so na tej relaciji prava redkost. Pogled na pokrajino in hiše, ter domače avtomobile, pozornemu opazovalcu sporoča, da potuje po precej revni pokrajini. Tudi kakšno nenavadnost srečate, kot je klasičen avtoštopar na avtocesti ali pa posameznik, ki prenaša gorivo, ker mu ga je zmanjkalo. Na celotni relaciji do Severne Makedonije je pihal tudi precej močan veter, zato je bila potrebna precejšnja previdnost pri vožnji.

Mejni prehod med Srbijo in Severno Makedonijo ni klasičen mejni prehod. Kaže da se tukaj gredo nekakšen mini Schnengen. Na strani Srbije so hiške mejne kontrole, a carinikov in policistov ni. Na strani Severne Makedonije pa je tako imenovana skupna mejna in carinska kontrola. Na meji so ob čakajočih vozilih precej moteči romski otroci, ki prosjačijo za denar. Če enemu daš en sam evro, bo tvoje vozilo obkrožilo deset ali več otrok. Kljub vsej humanitarnosti zato ni pametno odpirati vrat vozila in biti radodaren, bolj pametno jih je opazovati, saj utegnejo narediti kako škodo na vozilu. Čakalna doba na mejnem prehodu je bila le nekaj minut. Seveda pa klasika, kontrola osebnih dokumentov, vključujoč dokumente vozila (prometno dovoljenje, ne zelena karta).

Po prečkanju meje med Srbijo in Severno Makedonijo, kjer zapletov ni bilo, je bilo pred nama še okoli 150 kilometrov vožnje. Uradno je na celi omenjeni relaciji avtocesta, ki pa jo tu in tam težko tako imenujemo. Mimo letališča v Skopju je precej poškodovana in polna udarnih jam, ki so za avtodom lahko usodne, zato kaže voziti precej počasi in previdno. V osrednjem delu sploh ne gre za avtocesto ampak za klasično dvosmerno navadno cesto polno ovinkov, ki pa so jo spremenili v enosmerno cesto z dvema pasovoma v eno smer, brez odstavnega pasu (tako kot pri nas med Grosupljem in Višnjo goro). Ta del avtoceste je precej problematičen. Zadnji del avtoceste pa je povprečno spodoben, a paziti je treba na udarne jame, ki vas lahko presenetijo kadarkoli. S cestninami pa je tako, da imajo odprt sistem cestninjenja, kar pomeni, da imajo na tej relaciji do meje z Grčijo pet cestninskih postaj, kjer lahko plačate z evri ali s karticami (seveda tudi z »denarji«, kar je njihova valuta). Plačilo z evri je precej neugodno zaradi menjave denarja, zato je bolje da uporabite take ali drugačne plačilne kartice. Vse cestnine skupaj pa znašajo 12,57 evra.

Končno sva prispela na najin cilj to je »Winary Popova Kula« v kraju »Demir Kapija« v Severni Makedoniji (N:41.410511; E:22.226075). Gre za zelo spodoben gostinski objekt, kjer lahko dobro jeste in pijete po zmernih cenah, seveda pa lahko najamete tudi sobo ali apartma. Drugo vprašanje pa so avtodomi. Uradno imajo kamp, ki je brezplačen, če pa hočete imeti elektriko plačate 15 evrov na dan. Realnost pa je taka, da kampa ni, je le nekakšen PZA brez oskrbe, elektriko pa ti napeljejo iz objekta. Midva sva se odločila za elektriko, odpadne vode in fekalije pa bodo počakale na Grčijo.

Če boste v vašo navigacijsko napravo vnesli gornje koordinate, vas bo ta dobrih 300 metrov pred pravim odcepom za »Winary Popova Kula« napotila desno in po nekaj 100 metrih boste prispeli na dvorišče druge vile. Tam naju je pričakal prijazen mož, ki naju je napotil nazaj do glavne ceste in naju natančno podučil kako prideva na pravi cilj, ki je bil takrat oddaljen le okoli 800 metrov.

Danes sva prevozila 537 kilometrov, a vožnja ni trajala 5 ur in 7 minut ampak skoraj 9 ur. Povprečna skupna poraba goriva na celi relaciji od doma do tukaj je iz 10,2 litrov na 100 kilometrov padla na 9,8 litra na 100 kilometrov.

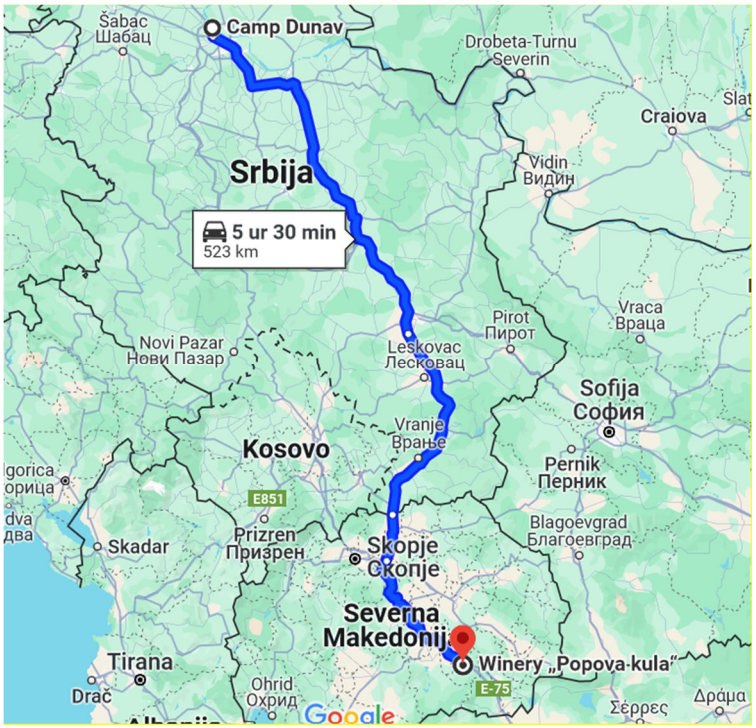

Današnja pot.

Še nekaj fotografij, tudi danes le ena.

Koze na obisku.

3. DAN – V GRČIJO ALI NAZAJ V EU

»Winary Popova Kula« v kraju »Demir Kapija« v Severni Makedoniji (N:41.410511; E:22.226075) sva zapustila ob 07.45 uri, ter pot nadaljevala v smeri kampa »Mitari« v Grčiji (N:40.14336; E:23.73520). Najino prenočišče je bilo od meje z Grčijo oddaljeno le okoli 40 kilometrov, zato sva zavila na avtocesto in pot nadaljevala proti mejnemu prehodu Severne Makedonije z Grčijo. Avtocesta je na tem delu zelo solidna, sva pa seveda preračunavala kje napolniti gorivo za avtodom. Cene so jasne. V Severni Makedoniji je cena diesla 1.20 evra v Grčiji pa je cena diesla 1,64 evra. Vse je torej jasno, tik pred mejo z Grčijo sva dotočila gorivo za avtodom.

Na meji med Severno Makedonijo in Grčijo sva čakala okoli 20 minut. Policisti so opravili kontrolo dokumentov, cariniki pa so nama pokazali, da lahko vožnjo nadaljujeva brez kontrole. Takoj za mejo je prva cestninska postaja, kjer pa je bila potrebna odločitev. Če je najin avtodom visok manj kot 2.70 metra je cestnina znašala 2,40 evra, če pa bi bil najin avtodom višji od tega, pa bi plačala 6,40 evra. No, plačala sva le 2,40 evra tudi po namigu cestninarja.

Avtocesta v smeri Soluna (Thessaloniki) je precej problematična. Na prvem odseku gre sicer za avtocesto, ki pa ima veliko udarnih jam in kaj lahko ostanete brez kolesa ali vsaj pnevmatike, zato je potrebna previdna in počasnejša vožnja, ter seveda izogibanje udarnim jamam. V osrednjem delu avtoceste pa sploh ne gre za avtocesto ampak za klasično dvosmerno cesto z dvema odstavnima pasovoma, kakršno smo nekoč poznali med Celjem in Mariborom. Tu vladajo povsem nemogoča pravila vožnje (nekoč so enaka pravila vožnje veljala med Celjem in Mariborom, ko tam še ni bilo klasične avtoceste). V praksi to pomeni, da vozniki samoumevno prehitevajo v »škarje« kadarkoli, saj je jasno, da se bo prehitevano vozilo ali nasproti vozeče vozilo umaknilo na odstavni pas. Če tega pravila ne upoštevaš, ti domačini celo nesramno trobijo.

Tudi tukaj ob cesti vidite nemogoče količine smeti, kar je prav moteče, presenetile pa so naju neke vrste kapelice ob cesti velikosti pasje utice ali nekaj podobnega. Nekatere tiste, ki so iz železa, so celo že zarjavele, druge novejše pa seveda vzdrževane in okrašene z rožami. Kar nekaj časa sva ugibala kaj to je in končno ugotovila, da najverjetneje gre za obeležja v prometnim nesrečah preminulim, podobna situacija je v Srbiji, kjer pa ob cestah vidite male nagrobne plošče.

Pot sva nadaljevala mimo Soluna na Halkidiko, točneje na »srednji prst« imenovan »Sithonia«. Na poti sva obiskala neko domačo privatno trgovino in klasičen Lidl, ki ga poznamo vsi. Nabavila sva nekaj zalog hrane in ugotovila, da so v privatni trgovini cene precej višje kot v Lidlu. Splošen vtis pa je, da so tu cene hrane enake, v nekaterih primerih pa celo precej nižje kot pri nas.

V kamp »Mitari« v Grčiji (N:40.14336; E:23.73520) sva prispela ob 13.40 uri (upoštevajte, da je tukaj časovni zamik ene ure, tukaj so eno uro pred Slovenijo). Kamp je v ACSSI s ceno 21 evrov na dan za avtodom in dve osebi z elektriko.

Današnje potovanje z avtodomom bi lahko označila tudi kot »velika vrnitev v EU«. V Srbiji in Severni Makedoniji sva bila le okoli 30 ur, zaradi cen mobilnih operaterjev seveda skoraj nisva uporabljala telefonov, tablic in še česa. Za povprečnega Slovenca, ki je vajen plačevati mesečno okoli 20 evrov za mobilni telefon in ima zato na razpolago neomejeno količino klicev in SMS-ov, ter praktično neomejeno količino prenosa podatkov, je to prav strašljiva situacija, kot da si odrezan od sveta. Zato sva se prav razveselila ponovnega prihoda v EU.

Danes sva prevozila 245 kilometrov, a vožnja ni trajala 2 uri in 58 minut ampak 4 ure in 55 minut (časovni zamik). Povprečna skupna poraba goriva na celi relaciji od doma do tukaj je iz 9,8 litrov na 100 kilometrov padla na 9,4 litra na 100 kilometrov.

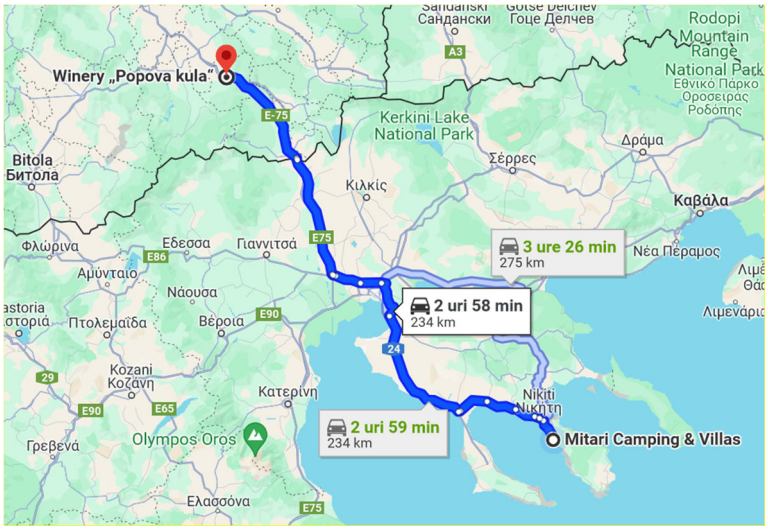

Današnja pot.